

ความสัมพันธ์ของอวัยวะต้นทั้ง 5 และอวัยวะประสาทสัมผัสทั้ง 5 ในมุมมองแพทย์จีน

ผู้เขียน พจ.ธนานันต์ แสงวณิช

อวัยวะต้นทั้ง 5 ในแพทย์จีนหมายถึง ตับ หัวใจ ม้าม ปอด ไต ซึ่งแพทย์จีนกล่าวว่าเมื่ออวัยวะต้นทั้ง 5 เกิดความผิดปกติ มักแสดงออกและสังเกตได้ทาง ตา ลิ้น ริมฝีปาก จมูก และหู

《หลังซู่-อู๋เยวี่อู๋สี่อู๋》กล่าวว่า “จมูกคืออวัยวะของปอด ตาคืออวัยวะของตับ ริมฝีปากคืออวัยวะของตับม้าม ลิ้นคืออวัยวะของหัวใจ หูคืออวัยวะของไต”

ในคลินิกสำหรับแพทย์แผนจีน แพทย์จีนสามารถใช้ในการรักษาอวัยวะต้นทั้ง ๕ เพื่อรักษาโรคของอวัยวะประสาทสัมผัส

ตับ เปิดทวารที่ ตา

ตามีสารหล่อเลี้ยงคือน้ำตา และช่วยในการทำงานของลูกตา

เมื่อมีอาการตาแห้ง แพทย์จีนกล่าวว่าเกิดจาก อินและเลือดของตับพร่อง ซึ่งจริงๆแล้วก็คือน้ำตาน้อยนั่นเอง ขี้ตามาก ตาโดนลมแล้วน้ำตาไหล เกิดจากเส้นลมปราณตับร้อนขึ้น หรือถ้ามีอาการตาบวม ปวด แดง หมายถึงเส้นลมปราณของตับมีลมร้อน

ตัวอย่างหลักการรักษาตามแพทย์จีน อาการตาแห้ง เนื่องจากเลือดในตับพร่อง ใช้วิธีบำรุงเลือด หล่อเลี้ยงตับ

หัวใจ เปิดทวารที่ ลิ้น

ลิ้นมีหน้าที่รับรส และใช้ในการพูดสารสื่อสาร การรับรสของลิ้น และการพูดจาได้ชัดเจนถูกต้อง แพทย์จีนบอกว่าขึ้นกับเลือดของหัวใจและการควบคุมจิตใจ

เมื่อการทำงานของหัวใจปกติ ลิ้นของเราก็จะสีแดงสดใส ชุ่มชื้น การรับรสอ่อนไว และการพูด สื่อสารคล่องแคล่ว

ถ้าการทำงานของหัวใจผิดปกติ จะทำให้การรับรสและการพูดสื่อสารผิดปกติไป

ตัวอย่างหลักการรักษาตามแพทย์จีน อาการลิ้นแดง บวม เนื่องจากไฟของหัวใจร้อน ใช้

วิธีสงบไฟ ระบายหัวใจ

ม้าม เปิดทวารที่ ปาก

ปากเป็นอวัยวะบนสุดของระบบย่อยอาหาร เนื่องจากม้ามในแพทย์จีนเกี่ยวข้องกับ การย่อยและขนส่งอาหาร ดังนั้น ความอยากอาหารปกติหรือไม่ ก็ขึ้นอยู่กับกระเพาะ อาหารและม้ามโดยตรง

เมื่อการทำงานของกระเพาะอาหารและม้ามปกติ ความอยากอาหารก็จะปกติ

แต่ถ้าการย่อยและขนส่งอาหารของกระเพาะอาหารและม้ามผิดปกติไป จะทำให้ปาก จืดไม่มีรสชาติ ในปากมีรสหวาน ในปากเหนียวหนืด หรือรู้สึกขมในปาก ทำให้มีผลกระทบ ต่อการรับประทานอาหาร

ตัวอย่างหลักการรักษาตามแพทย์จีน อาการในปากจืด ไม่มีรสชาติ เนื่องจากม้ามพร่อง การขนส่งอาหารไม่ดี ใช้วิธีทำให้ม้ามแข็งแรง ย่อยอาการตกค้าง

นอกจากนี้ เนื่องจากม้ามในแพทย์จีนเป็นแหล่งผลิตเลือด และลมปราณ ดังนั้นสีของ ริมฝีปากยังแสดงถึงสถานะของเลือดและลมปราณในร่างกาย ซึ่งแท้จริงแล้วก็สะท้อนถึง การทำงานของกระเพาะอาหารและม้ามนั่นเอง

ปอด เปิดทวารที่ จมูก

จมูกและคอ เป็นช่องเปิดของระบบหายใจ ลมปราณของปอดผ่านเข้าทางจมูก เมื่อ ลมปราณของปอดอยู่ในภาวะสมดุล การดมของจมูกก็ว่องไว

หากเมื่อมีสิ่งแปลกปลอมทำร้ายปอด ก็ผ่านเข้าทางจมูก ดังนั้นเมื่อปอดเป็นโรคมัก แสดงอาการเกี่ยวกับจมูก และคอ เช่น คัดจมูก น้ำมูกไหล จาม คันคอ เสียงแหบ เป็นต้น นอกจากนี้แพทย์จีนกล่าวว่า เมื่อปอดเย็น น้ำมูกจะมีสีใสเหลว เมื่อปอดร้อน น้ำมูกจะมีสี เหลืองข้น หรือเมื่อปอดแห้ง โพรงจมูกก็จะแห้ง

ตัวอย่างหลักการรักษาตามแพทย์จีน อาการคัดจมูกจากการโดนลม ประสาทการรับรู้ กลิ่นไม่ว่องไว เราใช้การระบายปอด ทำให้จมูกปลอดโปร่ง

ไต เปิดทวารที่ หู

ลมปราณของไตเปิดผ่านไปยังหู เมื่อไตการทำงานสมดุล การฟังเสียงก็จะปกติ การฟัง ได้ยินเป็นปกติหรือไม่เกี่ยวข้องกับโดยตรงกับสารจำเป็นในไต เมื่อสารจำเป็นในไตเต็มสมบูรณ์ ไชกระดูกก็ถูกเติมเต็ม ทำให้การได้ยินชัดเจน แยกเสียงได้ว่องไว

แต่ถ้าสารจำเป็นในไตและลมปราณไตพร่อง ไชกระดูกพร่อง ทำให้การได้ยินบกพร่อง เกิดอาการหูมีเสียง หรือถึงขั้นหูไม่ได้ยินเสียง ซึ่งพบมากในผู้สูงอายุที่มักมีการได้ยินจะ

บกพร่อง

ตัวอย่างหลักการรักษาตามแพทย์จีน อาการหูแว่วมีเสียง หูฟังเสียงไม่ได้ยิน เนื่องจาก
สารจำเป็นในไตพร่อง ใช้วิธีทำให้ไตชุ่มชื้น บำรุงสารจำเป็นในไต